

B.2 Προσδιορισμός των προτεραιοτήτων και των αξόνων παρέμβασης των δημόσιων φορέων

Ο τουρισμός είναι μια οικονομική δραστηριότητα που απαιτεί, πέρα από την ύπαρξη καθαρά τουριστικών υποδομών και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, τη συνύπαρξη πολλών παραγόντων, όπως μεταφορικές υποδομές που διευκολύνουν τη μετάβαση των τουριστών στον προορισμό τους, επισκέψιμους τουριστικούς πόρους (πολιτιστικούς συνήθως), καθαρό περιβάλλον, επάρκεια νερού και ηλεκτρικής ενέργειας κλπ. Για το λόγο αυτό, ο σχεδιασμός βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου πρέπει να λαμβάνει υπόψη του όλες τις πολιτικές που εφαρμόζονται σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού (εθνικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και δημοτικό). Στο Κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται αναλυτικά οι προτεραιότητες και οι άξονες παρέμβασης της τουριστικής πολιτικής σε εθνικό επίπεδο αλλά και οι προτεραιότητες και οι άξονες παρέμβασης των λοιπών πολιτικών που υλοποιούνται την περίοδο 2000 – 2006 από τους δημόσιους φορείς σε εθνικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και δημοτικό επίπεδο.

B.2.1 Τουριστική Πολιτική

Η τουριστική πολιτική χαράσσεται από την Κυβέρνηση κατόπιν εισηγήσεως του ΕΟΤ που έχει την ευθύνη της υλοποίησής της. Η τουριστική πολιτική για την περίοδο 2000–2006 που αποσκοπεί στην ανάπτυξη του τουρισμού σε μία ανταγωνιστική προοπτική υψηλής ποιότητας, έχει τους εξής στόχους:

- ποιοτική και αισθητική αναβάθμιση των γενικών και των τουριστικών υποδομών
- αύξηση της ζήτησης του τουριστικού προϊόντος σε όλες τις περιφέρειες
- ανάπτυξη νέων τουριστικών προϊόντων υψηλών προδιαγραφών
- εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού στα νέα επαγγέλματα
- εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στις τουριστικές επιχειρήσεις.

Οι βασικές προτεραιότητες της πολιτικής του Τουρισμού για την περίοδο 2000 – 2006 έχουν ως εξής:

- Τεχνολογική αναβάθμιση τουριστικών επιχειρήσεων. Ο τουρισμός γίνεται πλέον βασικός χρήστης των κυριοτέρων καινοτόμων τεχνολογιών, ενώ νέες εξελίξεις στην τεχνολογία των μεταφορών θα βελτιώσουν την κινητικότητα, την ασφάλεια και την άνεση των τουριστών που ταξιδεύουν με οποιοδήποτε μέσο μεταφοράς, οι τηλεπικοινωνίες και οι τεχνολογίες της πληροφορίας θα αλλάξουν ριζικά τις εμπορικές στρατηγικές των τουριστικών θεσμών και επιχειρήσεων και θα προσφέρουν νέους τρόπους προβολής των τουριστικών προορισμών.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης παρέχει στήριξη και καθοδήγηση για την χρήση του Διαδικτύου και άλλων ανάλογων τεχνολογιών σε οργανισμούς που ασχολούνται με το μάρκετινγκ τουριστικών προορισμών και την προσφορά τουριστικών υπηρεσιών.

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας», θα ενισχυθούν οι τουριστικές επιχειρήσεις, ιδιαίτερα οι μικρές και οι μεσαίες, προκειμένου να ενταχθούν στην ψηφιακή οικονομία. Ειδικά μέτρα προβλέπουν μεταξύ άλλων την αναβάθμιση της μηχανοργάνωσής τους και την άμεση σύνδεσή τους στο Διαδίκτυο με το Πρόγραμμα «Δικτυωθείτε».

- Αναβάθμιση της ποιότητας υπηρεσιών και διατήρηση του επιπέδου της μέσω του ολοκληρωμένου εκσυγχρονισμού των αντίστοιχων επιχειρήσεων. Τα κίνητρα επενδύσεων σε νέες ξενοδοχειακές κλίνες ισχύουν με βάση τα δεδομένα των φυσικών, περιβαλλοντικών, πολεοδομικών και κοινωνικών αντοχών των τουριστικών περιοχών σε όλες τις ελληνικές περιφέρειες. Σύμφωνα με τα δεδομένα αυτά, περιοχές, οι οποίες εμφανίζουν επάρκεια τουριστικών κλινών δεν ενισχύονται για νέες κλίνες, αλλά μόνο για αναβάθμιση υφιστάμενων μονάδων.
- Εμπλουτισμός της σύνθεσης του τουριστικού προϊόντος, με τη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Τα έργα ειδικής τουριστικής υποδομής υλοποιούνται αποκλειστικά από ιδιωτικές επενδύσεις.
- Μείωση της εποχικότητας της τουριστικής δραστηριότητας. Θα χρηματοδοτηθούν ολοκληρωμένα προγράμματα προσέλκυσης

τουριστικής ζήτησης κατά τη χειμερινή περίοδο, μετά από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

- Προβολή της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού. Στόχος είναι η εξασφάλιση ενός σταθερού προϋπολογισμού προβολής με έμφαση σε συγκεκριμένες ομάδες-στόχους, η οποία στηρίζεται σε αξιόπιστη έρευνα αγοράς και προβλέπει συνεργασία με παράλληλες πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα.
- Αναδιάρθρωση της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η αναδιάρθρωση και αναθεώρηση της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης έχει στόχο την καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες της αγοράς. Προβλέπονται νέες μορφές συνεργασίας για τον καθορισμό του περιεχομένου των σπουδών και της πρακτικής εξάσκησης κατά τη διάρκεια της κατάρτισης, όπως επίσης και πιο συμμετρική γεωγραφική κατανομή.

Για την περίοδο 2000–2006 δεν υπάρχει Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ή αυτόνομο μέρος του) που να αφορά αποκλειστικά τον Τουρισμό, σε αντίθεση με την περίοδο του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (1994–1999) οπότε υλοποιήθηκε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τουρισμός–Πολιτισμός». Την περίοδο του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (2000–2006), οι δράσεις που αφορούν άμεσα τον τουρισμό περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» καθώς έχει αλλάξει η αντίληψη για τον τρόπο με τον οποίο ενδυναμώνεται η ανάπτυξη του τουρισμού. Ετσι, στα πλαίσια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (2000–2006), δίδεται μεγαλύτερη έμφαση στην ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων (στις οποίες δεν περιλαμβάνονται μόνον οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις) και λιγότερο στην υλοποίηση τουριστικών υποδομών, που σε μεγάλο βαθμό ολοκληρώθηκαν στην περίοδο του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (1994 – 1999).

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» περιλαμβάνει τους εξής τομείς :

- Μεταποίησης – Υπηρεσιών
- Ερευνας και Τεχνολογίας
- Τουρισμού
- Ενέργειας – Φυσικών Πόρων.

Ο γενικός στρατηγικός στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για την περίοδο 2000–2006 είναι η ενίσχυση της ποιοτικά προσανατολισμένης ανταγωνιστικότητας. Οι κυριότεροι συντελεστές για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι η τόνωση της επιχειρηματικότητας, η απλοποίηση και ο εξορθολογισμός του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Στον πλαίσιο της προώθησης της αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης που βασίζεται στην ήπια διαχείριση των φυσικών πόρων, στον εκσυγχρονισμό των τουριστικών επιχειρήσεων, καθώς και στην εκμετάλλευση του δυναμικού του ανθρωπίνου κεφαλαίου και των νέων τεχνολογιών, ο ειδικός στόχος στον τομέα του Τουρισμού είναι η διατήρηση του μεριδίου της χώρας στη διεθνή τουριστική αγορά και η ανασυγκρότηση και ο εμπλουτισμός των τουριστικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει η Ελλάδα οικοδομώντας παράλληλα και νέα πλεονεκτήματα.

- Προτεραιότητες της Τουριστικής Πολιτικής

Ο στόχος της διατήρησης του μεριδίου της χώρας στη διεθνή τουριστική αγορά και της ανασυγκρότησης και εμπλουτισμού των τουριστικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει η Ελλάδα οικοδομώντας παράλληλα και νέα πλεονεκτήματα εξυπηρετείται από τις εξής προτεραιότητες πολιτικής:

- αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών σε όλους τους τομείς που συνθέτουν το τουριστικό προϊόν
- οργάνωση υποδομών ικανών να τροφοδοτήσουν την ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού
- ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος με το συγκριτικό πλεονέκτημα του πολιτιστικού αποθέματος που διαθέτει η χώρα
- ενίσχυση και προβολή της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού
- μείωση της εποχικότητας της τουριστικής δραστηριότητας
- αναμόρφωση της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Οι προτεραιότητες είναι δεσμευτικές και πρέπει να εφαρμόζονται σε όλα τα μέτρα και τις ενέργειες που θα συμπεριληφθούν στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (2000 – 2006) που αφορούν τον Τουρισμό.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» περιλαμβάνει εννέα άξονες προτεραιότητας, τους οποίους συνθέτουν 37 μέτρα.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Μέτρο 1.1 : Βιομηχανικές, τεχνολογικές και επιχειρηματικές υποδομές

Μέτρο 1.2 : Εθνικό Σύστημα Ποιότητας

Μέτρο 1.3 : Απλοποίηση επιχειρηματικού περιβάλλοντος

Μέτρο 1.4 : Δομές υποστήριξης ΜΜΕ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μέτρο 2.1 : Ενίσχυση επενδύσεων σε συστήματα συμπαραγωγής, ΑΠΕ και εξοικονόμησης Ενέργειας

Μέτρο 2.2 : Αναβάθμιση καταλυμάτων και ενίσχυση μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων

Μέτρο 2.3 : Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων ν. 2601/98 τομέα μεταποίησης

Μέτρο 2.4 : Συνεχιζόμενες επενδύσεις αναπτυξιακού νόμου 2601/98

Μέτρο 2.5 : Τεχνολογικός και οργανωτικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων

Μέτρο 2.6 : Χρηματοπιστωτική υποστήριξη ΜΜΕ και ΠΜΕ

Μέτρο 2.7 : Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας ΜΜΕ και ΠΜΕ

Μέτρο 2.8 : Ενθάρρυνση επιχειρηματικότητας ομάδων πληθυσμού

Μέτρο 2.9 : Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τομέα του περιβάλλοντος

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ

Μέτρο 3.1 : Προώθηση επιχειρηματικής αριστείας στον τομέα της ενέργειας

Μέτρο 3.2 : Προώθηση επιχειρηματικής αριστείας στις μεταποιητικές και τουριστικές επιχειρήσεις

Μέτρο 3.3 : Προώθηση της αριστείας στην τεχνολογική ανάπτυξη και έρευνα

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Μέτρο 4.1 : Υποστήριξη Ερευνητικών Μονάδων για την προτυποποίηση και την εμπορική εκμετάλλευση ερευνητικών αποτελεσμάτων. Εντοπισμός και αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων με δημιουργία νέων επιχειρήσεων (Spin off)

Μέτρο 4.2 : Θερμοκοιτίδες νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης επιστημονικών και τεχνολογικών πάρκων και ερευνητικών κέντρων με την συμμετοχή επιχειρήσεων

Μέτρο 4.3 : Ενθάρρυνση της έρευνας, της μεταφοράς και της διάδοσης τεχνολογίας στις επιχειρήσεις. Υποστήριξη δραστηριοτήτων διεθνούς επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας και της μεταφοράς τεχνολογίας

Μέτρο 4.4 : Ευαισθητοποίηση του κοινού στις νέες τεχνολογίες. Υποστήριξη και διαμόρφωση ερευνητικής και τεχνολογικής πολιτικής. Διαχείριση ερευνητικής και τεχνολογικής πληροφοριών

Μέτρο 4.5 : Κοινοπραξίες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης σε τομείς εθνικής προτεραιότητας

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5: ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ – ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΩΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Μέτρο 5.1 : Ενίσχυση εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής - ΠΟΤΑ

Μέτρο 5.2 : Ολοκληρωμένες δράσεις εναλλακτικού τουρισμού - Τουριστικά Αγκυροβόλια

Μέτρο 5.3 : Τουριστική προβολή - Μείωση εποχικότητας

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6: ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μέτρο 6.1 : Πρόσβαση σε εναλλακτικές πηγές τροφοδοσίας φυσικού αερίου

Μέτρο 6.2 : Ενίσχυση της ευελιξίας, ευστάθειας και αξιοπιστίας του συστήματος φυσικού αερίου

Μέτρο 6.3 : Ειδικές ενεργειακές υποδομές για τα νησιά και για την προώθηση των ΑΠΕ

Μέτρο 6.4 : Λειτουργία της απελευθερωμένης αγοράς ενέργειας

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 7: ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μέτρο 7.1 : Διείσδυση φυσικού αερίου στον οικιακό και τριτογενή τομέα, σε νέους βιομηχανικούς καταναλωτές και στον τομέα των μεταφορών

Μέτρο 7.2 : Υποδομές ασφάλειας της αποθήκευσης και διακίνησης πετρελαιοειδών

Μέτρο 7.3 : Αξιοποίηση φυσικών πόρων και υποστήριξη τήρησης περιβαλλοντικών δεσμεύσεων

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 8: ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

Μέτρο 8.1 : Εκπαίδευση και κατάρτιση στον τομέα του Τουρισμού

Μέτρο 8.2 : Ανθρώπινοι πόροι στη Μεταποίηση και Υπηρεσίες

Μέτρο 8.3 : Ανθρώπινο Ερευνητικό και Τεχνολογικό δυναμικό

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 9: ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Μέτρο 9.1 : Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

Μέτρο 9.2 : Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ

Άμεση σχέση με τον τουρισμό έχουν :

- το Μέτρο 1.4 που περιλαμβάνει τη δράση ανάπτυξη δικτύου δομών στήριξης ΜΜΕ (Δράση 1.4.1)
- το Μέτρο 2.2 που περιλαμβάνει τις δράσεις ποιοτικού εκσυγχρονισμού Ξενοδοχείων και κάμπινγκς Γ' τάξης και άνω βάσει του Ν.2601/98 (Δράση 2.2.1), ποιοτικού εκσυγχρονισμού ξενοδοχείων, κάμπινγκς και ενοικιαζομένων επιπλωμένων δωματίων και διαμερισμάτων, που δεν υπάγεται στον Ν.2601/98 (Δράση 2.2.2) και επιχειρηματικών σχεδίων ΜΜΕ όλων των κλάδων του τουριστικού τομέα (Δράση 2.2.3)
- το Μέτρο 3.2 που περιλαμβάνει τη δράση ενίσχυσης/επιβράβευσης επιχειρήσεων για την υιοθέτηση του Ευρωπαϊκού Μοντέλου Επιχειρηματικής Αριστείας ή του Εθνικού Βραβείου Ποιότητας ή για την ανάπτυξη Συστημάτων Επιχειρηματικής Αριστείας (Δράση 3.2.2)
- το Μέτρο 5.1 που περιλαμβάνει τις δράσεις ιδιωτικών επενδύσεων εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής για την ανάπτυξη θεματικού τουρισμού (μαρίνες, συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, κέντρα θαλασσοθεραπείας, υδροθεραπευτήρια, χιονοδρομικά κέντρα, κέντρα αθλητικού-προπονητικού τουρισμού κ.α.) που υλοποιούνται μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου (Δράση 5.1.1) και της Περιοχής Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ) Μεσσηνίας: Πιλοτικό έργο διαφοροποίησης του ελληνικού τουριστικού προϊόντος (Δράση 5.1.2)
- το Μέτρο 5.2 που περιλαμβάνει τις δράσεις δημιουργίας δικτύων πολιτιστικών στοιχείων πολιτιστικού τουρισμού και εναλλακτικές μορφές τουρισμού Δράση (Δράση 5.2.1), παρεμβάσεων υποστήριξης επιχειρήσεων του Τουριστικού Τομέα για αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος (Δράση 5.2.2), κατασκευής τουριστικών αγκυροβολίων (Δράση 5.2.3) και δράσεις για την ανάπτυξη του οικοτουρισμού (Δράση 5.2.4)

- το Μέτρο 5.3 που περιλαμβάνει τις δράσεις σχεδίων τουριστικής προβολής του ΕΟΤ, που τελούν σε συνέργια με ανάλογα σχέδια του ιδιωτικού τομέα (Δράση 5.3.1) και σχεδίων άμβλυνσης εποχικότητας με δράσεις προσέλκυσης ζήτησης εκτός τουριστικής περιόδου σε περιοχές της χώρας, οι οποίες διαθέτουν κατάλληλο τουριστικό προϊόν (Δράση 5.3.2)
- το Μέτρο 8.1 που περιλαμβάνει τις δράσεις σχεδίων δράσης, μελέτες και έρευνες για την αναδιάρθρωση και αναβάθμιση της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (Δράση 8.1.1), ανάπτυξης δικτύων εθνικών και διεθνικών συνεργασιών (Δράση 8.1.2), αναμόρφωσης και εκσυγχρονισμού των προγραμμάτων σπουδών της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης- Πιλοτικές εφαρμογές (Δράση 8.1.3), διασύνδεσης της εκπαίδευσης με την παραγωγή (Δράση 8.1.4), προγραμμάτων κατάρτισης στα πλαίσια ολοκληρωμένων σχεδίων εξυπηρέτησης των στόχων της τουριστικής πολιτικής, όπως αυτοί αναφέρονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα" (Δράση 8.1.5), κατάρτισης εργαζομένων σε επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα (Δράση 8.1.6) και δράσεις δημοσιότητας Δράση (8.1.7)

B.2.2 Πολιτική Ενέργειας

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα", όπως είπαμε, περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν την υλοποίηση της πολιτικής ενέργειας. (Οι προτεραιότητες στον τομέα αυτό παρουσιάστηκαν σε προηγούμενη παράγραφο.) Το Μέτρο 6.3 περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην κάλυψη των ειδικών ενεργειακών αναγκών των νησιών με τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση του πλούσιου δυναμικού τους σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Συγκεκριμένα περιλαμβάνει έργα ενίσχυσης της κατασκευής των σχετικών εγκαταστάσεων και με τη βελτίωση της διασύνδεσης (των νησιών μεταξύ τους αλλά και με το ηπειρωτικό σύστημα). Επιπρόσθετα, υποστηρίζονται καινοτόμες λύσεις που μπορεί να συνδυάζουν την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών με άλλες ανάγκες των νησιών. Στα πλαίσια αυτά μπορεί να υποστηριχθεί η κατασκευή καλωδιακών συνδέσεων τόσο μεταξύ νησιών, όσο και μεταξύ νησιών και του ηλεκτρικού δικτύου μεταφοράς της ηπειρωτικής χώρας, καθώς και περιβαλλοντικές παρεμβάσεις σε ηλεκτροπαραγωγικούς σταθμούς που βρίσκονται κοντά σε ευαίσθητες τουριστικά περιοχές. Σχετικό σχέδιο

δράσης θα περιληφθεί στο πρόγραμμα. Επιπλέον, απαιτούνται καινοτόμες λύσεις στα προβλήματα παροχής ενέργειας, πιθανόν συνδυασμένες με την ύδρευση και την επεξεργασία αποβλήτων. Έργα που αφορούν τα παραπάνω ζητήματα πρέπει να ενθαρρύνονται μέσω ειδικού καθεστώτος παροχής ενισχύσεων για τα νησιά, στο πλαίσιο υποστήριξης της διαφοροποίησης προμηθευτών ενέργειας.

B.2.3 Πολιτική Μεταφορών

Η πολιτική μεταφορών για την περίοδο 2000 – 2006 υλοποιείται μέσω δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Συγκεκριμένα μέσω του :

- Επιχειρησιακού Προγράμματος "Οδικοί άξονες, λιμάνια και αστική ανάπτυξη".
- Επιχειρησιακού Προγράμματος "Σιδηρόδρομοι, Αεροδρόμια, Αστικές Συγκοινωνίες".

Οι άξονες προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Οδικοί άξονες, λιμάνια και αστική ανάπτυξη" είναι :

Αξονας Προτεραιότητας 1 :Οδικός Αξονας ΠΑΘΕ

Αξονας Προτεραιότητας 2 :Εγνατία Οδός

Αξονας Προτεραιότητας 3 :Λοιποί οδικοί άξονες

Αξονας Προτεραιότητας 4 :Κύριοι αστικοί οδικοί άξονες

Αξονας Προτεραιότητας 5 :Μετρό Αθηνών

Αξονας Προτεραιότητας 6 :Μετρό Θεσσαλονίκης

Αξονας Προτεραιότητας 7 :Λιμάνια

Αξονας Προτεραιότητας 8 :Ασφάλεια ναυσιπλοΐας - έρευνα και διάσωση στη θάλασσα

Αξονας Προτεραιότητας 9 :Οδική ασφάλεια και λοιπές ενέργειες

Οι άξονες προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Σιδηρόδρομοι, Αεροδρόμια, Αστικές Συγκοινωνίες" είναι :

Αξονας Προτεραιότητας 1 :Αναδιοργάνωση ΟΣΕ και Εφαρμογή Επιχειρησιακού Σχεδίου

Αξονας Προτεραιότητας 2 :Σιδηροδρομικός Αξονας Πειραιάς - Αθήνα - Θεσσαλονίκη

Αξονας Προτεραιότητας 3 :Προαστιακός Σιδηρόδρομος

Αξονας Προτεραιότητας 4 :Αστικές Συγκοινωνίες

Αξονας Προτεραιότητας 5 :Βελτίωση και εκσυγχρονισμός των εγκαταστάσεων των αεροδρομίων

Αξονας Προτεραιότητας 6 :Οδική Ασφάλεια και Τεχνική Βοήθεια.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Οδικοί άξονες, λιμάνια και αστική ανάπτυξη" περιλαμβάνει στο Μέτρο 3.4 (που αφορά την κατασκευή δρόμων σε νησιά της χώρας) στο οποίο είναι υπό ένταξη το έργο της κατασκευής της περιμετρικής οδού της πόλης της Ρόδου (α' φάση : κατασκευή τμήματος από νέο λιμένα μαρίνας έως κόμβο Καλλιθέας). Επίσης στο Μέτρο 7.1 (που αφορά την κατασκευή λιμανιών) μπορούν να ενταχθούν έργα κατασκευής λιμανιών στις περιφέρειες Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, Θεσσαλίας, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης. Επίσης στο Μέτρο 8.1 περιλαμβάνονται δράσεις που αφορούν την ασφάλεια ναυσιπλοΐας και την έρευνα και διάσωση στη θάλασσα. Στο Επιχειρησιακού Προγράμματος "Σιδηρόδρομοι, Αεροδρόμια, Αστικές Συγκοινωνίες" δεν υπάρχουν δράσεις που αφορούν την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καθώς οι δράσεις που αφορούν τα αεροδρόμια αφορούν τα αεροδρόμια Θεσσαλονίκης και Ηρακλείου.

B.2.4 Πολιτική Περιβάλλοντος

Η πολιτική περιβάλλοντος για την περίοδο 2000 – 2006 υλοποιείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Περιβάλλον" που έχει τους εξής άξονες προτεραιότητας:

Αξονας Προτεραιότητας 1 :Υδατικό Περιβάλλον

Αξονας Προτεραιότητας 2 :Στερεά Απόβλητα

Αξονας Προτεραιότητας 3 :Πολιτική Προστασία, Προστασία Τοπίων και Θαλασσίου Περιβάλλοντος

Αξονας Προτεραιότητας 4 :Ατμοσφαιρικό Περιβάλλον – Θόρυβος

Αξονας Προτεραιότητας 5 :Θεσμοί, Περιβαλλοντική Ευαισθητοποίηση

Αξονας Προτεραιότητας 6 :Άλλες Περιβαλλοντικές Δράσεις

Αξονας Προτεραιότητας 7 :Χωροταξία - Πολεοδομία – Αναπλάσεις

Αξονας Προτεραιότητας 8 :Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών, Βιότοποι

Αξονας Προτεραιότητας 9 :Περιβαλλοντικές Δράσεις με τη συμμετοχή του

ιδιωτικού τομέα (συμβατές με την Κοινοτική νομοθεσία)

Αξονας Προτεραιότητας 10 : Τεχνική Βοήθεια.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Περιβάλλον" έχει προταθεί για ένταξη η υλοποίηση του έργου ύδρευσης της νήσου Ρόδου από το φράγμα Γαδουρά. Στο έργο περιλαμβάνονται η κατασκευή του φράγματος Γαδουρά με τις απαραίτητες οδοποιίες και προσπελάσεις, οι εγκαταστάσεις καθαρισμού νερού (διυλιστήριο) και οι αγωγοί μεταφοράς (από Φράγμα έως Καλλιθέα και από Καλλιθέα έως την πόλη της Ρόδου). Το έργο συμβάλλει στην επίλυση των υδρευτικών προβλημάτων και στην ορθολογική διαχείριση και προστασία των υδατικών πόρων της περιοχής.

B.2.5 Πολιτική Αγροτικής Ανάπτυξης και Ανασυγκρότησης της Υπαίθρου

Η πολιτική των αγροτικής ανάπτυξης και ανασυγκρότησης της υπαίθρου για την περίοδο 2000 – 2006 υλοποιείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Πολιτική αγροτικής ανάπτυξης και ανασυγκρότησης της υπαίθρου" που έχει τους εξής άξονες προτεραιότητας :

Αξονας Προτεραιότητας 1 :Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις σε Επίπεδο Αγροτικής Εκμετάλλευσης

Αξονας Προτεραιότητας 2 :Παρεμβάσεις στο Επίπεδο Μεταποίησης και Εμπορίας του Πρωτογενούς Γεωργικού και Δασικού Προϊόντος

Αξονας Προτεραιότητας 3 :Βελτίωση της Ηλικιακής Σύνθεσης του Αγροτικού Πληθυσμού

Αξονας Προτεραιότητας 4 :Βελτίωση των υποστηρικτικών Μηχανισμών και της Ενημέρωσης του Αγροτικού Πληθυσμού με την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών

Αξονας Προτεραιότητας 5 :Παρεμβάσεις στο Γεωργικό Προϊόν

Αξονας Προτεραιότητας 6 :Ανάπτυξη και Προστασία Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Αξονας Προτεραιότητας 7 :Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου.

Ο Αξονας Προτεραιότητας 7 περιλαμβάνει ολοκληρωμένα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης για την ανάπτυξη των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών. Οι δράσεις αυτές αφορούν την κατασκευή κάθε λογής υποδομών (κοινοτικοί δρόμοι, δασικοί δρόμοι, ύδρευση κλπ.) που

αποσκοπούν κυρίως στην αγροτική και αγροτουριστική ανάπτυξη των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών. Στις ορεινές και αγροτικές περιοχές περιλαμβάνονται αρκετές περιοχές της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

B.2.6 Πολιτική Αλιείας

Η πολιτική αλιείας για την περίοδο 2000 – 2006 υλοποιείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Αλιεία" που έχει τους εξής άξονες προτεραιότητας :

Αξονας Προτεραιότητας 1 : Προσαρμογή αλιευτικής προσπάθειας

Αξονας Προτεραιότητας 2 : Ανανέωση και εκσυγχρονισμός αλιευτικών σκαφών

Αξονας Προτεραιότητας 3 : Προστασία και ανάπτυξη των υδάτινων πόρων - υδατοκαλλιέργειες – εξοπλισμός λιμένων αλιείας – μεταποίηση και εμπορία – αλιεία εσωτερικών υδάτων

Αξονας Προτεραιότητας 4 : Άλλα μέτρα (όπως π.χ. μικρή παράκτια αλιεία, κοινωνικοοικονομικά μέτρα, προώθηση, ενέργειες που τίθενται σε εφαρμογή από τους επαγγελματίες, προσωρινή διακοπή δραστηριοτήτων και άλλες οικονομικές αντισταθμίσεις και καινοτόμα μέτρα)

Αξονας Προτεραιότητας 5 : Τεχνική βοήθεια

Αξονας Προτεραιότητας 6 : Χρηματοδοτικές ενέργειες από άλλα διαρθρωτικά ταμεία.

B.2.7 Πολιτική Πολιτισμού

Η πολιτική πολιτισμού για την περίοδο 2000 – 2006 υλοποιείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Πολιτισμός" που έχει τις εξής προτεραιότητες :

Προτεραιότητα 1 : Προστασία και Ανάδειξη Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Προτεραιότητα 2 : Ανάπτυξη Σύγχρονου Πολιτισμού

Προτεραιότητα 3 : Τεχνική βοήθεια.

B.2.8 Πολιτική Υγείας - Πρόνοιας

Η πολιτική υγείας - πρόνοιας για την περίοδο 2000 – 2006 υλοποιείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Υγεία – Πρόνοια" που έχει τους εξής άξονες προτεραιότητας :

Αξονας Προτεραιότητας 1 :Υγεία

Αξονας Προτεραιότητας 2 :Ψυχική Υγεία

Αξονας Προτεραιότητας 3 :Πρόνοια

Αξονας Προτεραιότητας 4 :Ανθρώπινοι Πόροι

Αξονας Προτεραιότητας 5 :Τεχνική Βοήθεια.

Στον Αξονα Προτεραιότητας 1 "Υγεία" περιλαμβάνεται το Μέτρο 3 που αφορά την περιφερειακή συγκρότηση και λειτουργική ολοκλήρωση του ΕΣΥ στα διαφορετικά επίπεδα φροντίδας υγείας, περίθαλψης και αποκατάστασης.

B.2.9 Πολιτική Απασχόλησης και Επαγγελματικής Κατάρτισης

Η πολιτική απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης για την περίοδο 2000–2006 υλοποιείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση" που έχει τους εξής άξονες προτεραιότητας :

Αξονας Προτεραιότητας 1 :Ανάπτυξη και Προώθηση ενεργών πολιτικών για την καταπολέμηση και την πρόληψη της ανεργίας, για την αποφυγή της μακροχρόνιας ανεργίας και τη διευκόλυνση της επανένταξης των μακροχρόνια ανέργων

Αξονας Προτεραιότητας 2 :Προώθηση της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό

Αξονας Προτεραιότητας 3 :Προώθηση και βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης και της παροχής συμβουλών

Αξονας Προτεραιότητας 4 :Ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας και προσαρμοστικότητας του εργατικού δυναμικού

Αξονας Προτεραιότητας 5 :Βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας

Αξονας Προτεραιότητας 6 :Τεχνική Βοήθεια.

B.2.10 Πολιτική Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης

Η πολιτική εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης για την περίοδο 2000–2006 υλοποιείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης" που έχει τους εξής άξονες προτεραιότητας :

Αξονας Προτεραιότητας 1 : Προώθηση της Ισότητας των Ευκαιριών Πρόσβασης στην Αγορά Εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για όσους απειλούνται με Κοινωνικό Αποκλεισμό

Αξονας Προτεραιότητας 2 : Προώθηση και Βελτίωση της Εκπαίδευσης και της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου μάθησης

Αξονας Προτεραιότητας 3 : Ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας και προσαρμοστικότητας των νέων

Αξονας Προτεραιότητας 4 : Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Αξονας Προτεραιότητας 5 : Δημιουργία και ενίσχυση Υποδομών για την Υλοποίηση Μέτρων του ΕΚΤ

Αξονας Προτεραιότητας 6 : Τεχνική Βοήθεια

B.2.11 Κοινωνία της Πληροφορίας

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας" (2000 - 2006) έχει τους εξής άξονες προτεραιότητας:

Αξονας Προτεραιότητας 1 : Παιδεία και Πολιτισμός

Αξονας Προτεραιότητας 2 : Εξυπηρέτηση του Πολίτη και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής

Αξονας Προτεραιότητας 3 : Ανάπτυξη και Απασχόληση στην Ψηφιακή Οικονομία

Αξονας Προτεραιότητας 4 : Επικοινωνίες

Αξονας Προτεραιότητας 5 : Τεχνική Βοήθεια

B.2.12 Πολιτική Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Η πολιτική της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για την περίοδο 2000 – 2006 υλοποιείται μέσω του "Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου" (2000-2006) που έχει τους εξής βασικούς τομείς παρέμβασης :

1. Προστασία και αξιοποίηση του περιβάλλοντος
2. Αρση της απομόνωσης - Ενίσχυση του συστήματος μεταφορών-επικοινωνιών
3. Τουρισμός
4. Καινοτομία και Κοινωνία της Πληροφορίας
5. Ανάπτυξη της Υπαίθρου
6. Αστική Ανάπτυξη / Δυναμικά Νησιωτικά Κέντρα

Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Π.Ε.Π. 2000-2006) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου προσδιορίζει ειδικούς στόχους κατά τομέα παραγωγής (πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή). Οι ειδικοί στόχοι για τον τουρισμό και τους λοιπούς κλάδους του τριτογενούς τομέα είναι :

- | | |
|--|--|
| Τουρισμός | <ul style="list-style-type: none">• Ο αναπροσανατολισμός της τουριστικής δραστηριότητας και ενίσχυση νέων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (θαλάσσιος, πολιτιστικός, συνεδριακός, κ.λπ.) με κύρια επιδίωξη την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την μεγαλύτερη διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας στο νησιωτικό χώρο.• Αξιοποίηση των κινήτρων του αναπτυξιακού νόμου για τον εκσυγχρονισμό της υποδομής και τη βελτίωση των υπηρεσιών των τουριστικών μονάδων. |
| Μεταφορές | <ul style="list-style-type: none">• Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στον τομέα μεταφορών από τα έργα υποδομής (λιμάνια, αεροδρόμια, δρόμοι), η άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Περιφέρειας. |
| Κοινωνικές υπηρεσίες – Διοίκηση | <ul style="list-style-type: none">• Η ενίσχυση των υποδομών κοινωνικού χαρακτήρα και των παρεχόμενων υπηρεσιών στους τομείς εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας με στόχο την βελτίωση της ποιότητας ζωής και την συγκράτηση του πληθυσμού στο νησιωτικό χώρο. |

- Η δημιουργία προϋποθέσεων για αύξηση της απασχόλησης, ανάπτυξη δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού για καλύτερη ένταξή του στην αγορά εργασίας.
- Βελτίωση των υποδομών και των δομών προστασίας του περιβάλλοντος (δίκτυα, διαχείριση πόρων), φυσικού και δομημένου, με προτεραιότητα στη συνετή διαχείριση των υδατικών πόρων.
- Εξασφάλιση, προστασία και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας που αποτελούν το κύριο συγκριτικό της πλεονέκτημα.

Σε αντιστοιχία με τους έξι βασικούς τομείς παρέμβασης, που αναφέραμε πιο πριν, διατυπώνονται οι εξής άξονες προτεραιότητας του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (Π.Ε.Π. 2000-2006) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου :

Αξονας προτεραιότητας 1 :Αντιμετώπιση των προβλημάτων του νησιωτικού χαρακτήρα – Βασικές υποδομές

Αξονας προτεραιότητας 2 :Προστασία περιβάλλοντος και βιώσιμη διαχείριση φυσικών πόρων

Αξονας προτεραιότητας 3 :Ελεγχος της τουριστικής ανάπτυξης και αναπροσανατολισμός της

Αξονας προτεραιότητας 4 :Ενίσχυση και αξιοποίηση των δυναμικών νησιωτικών κέντρων ανάπτυξης

Αξονας προτεραιότητας 5 :Ανάπτυξη της υπαίθρου και ενίσχυση νησιών και περιοχών χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης

Αξονας προτεραιότητας 6 :Τεχνική βοήθεια

Στον άξονα προτεραιότητας 1 "Αντιμετώπιση των προβλημάτων του νησιωτικού χαρακτήρα – Βασικές υποδομές" περιλαμβάνονται τα εξής μέτρα :

Μέτρο 1.1 : Εναέριες μεταφορές. Το μέτρο στοχεύει στην αναβάθμιση του συστήματος και της ποιότητας των προσφερομένων υπηρεσιών των εναέριων μεταφορών, στην άρση της κοινωνικής και οικονομικής απομόνωσης και στην αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών κυρίως στα μικρά νησιά. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με επεκτάσεις και βελτιώσεις διαδρόμων και πεδίων ελιγμών

αεροδρομίων, κατασκευή νέων αεροδρομίων και βελτιώσεις υφισταμένων κτιριακών υποδομών, συμπλήρωση και βελτίωση του εξοπλισμού των αεροδρομίων, προμήθεια αεροσκαφών και ελικοπτέρων για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών και περιβαλλοντικών κινδύνων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, έργα εξασφάλισης της λειτουργίας και του εκσυγχρονισμού του δικτύου ελικοδρομίων και κατασκευής νέων.

Μέτρο 1.2 : Θαλάσσιες μεταφορές. Το μέτρο στοχεύει στη δημιουργία ενός επαρκούς συστήματος θαλάσσιας σύνδεσης μεταξύ των νησιών της Περιφέρειας, στην άρση της κοινωνικής και οικονομικής απομόνωσης, στην ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη μεταξύ των νησιών και στη διάχυση της τουριστικής κίνησης. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα λιμενικών εγκαταστάσεων στα κύρια λιμάνια και έργα βελτίωσης των λιμενικών εγκαταστάσεων των μικρών λιμανιών, έργα οργάνωσης χερσαίας ζώνης (κτιριακή υποδομή σταθμών επιβατών, προσπελάσεις, στάθμευση, αποθήκευση κλπ.), εξοπλισμό και υποδομή για την εφαρμογή νέων τεχνολογιών στη ναυσιπλοΐα και στις ακτοπλοϊκές μεταφορές, μελέτες συντονισμού και οργάνωσης δρομολογίων και μέτρα ενίσχυσης των ενδοπεριφερειακών συνδέσεων.

Μέτρο 1.3 : Χερσαίες μεταφορές. Το μέτρο στοχεύει στην αποσυμφόρηση των αστικών κέντρων με την κατασκευή περιφερειακών δρόμων, στην εξασφάλιση ταχύτερης μετάβασης από τους σταθμούς άφιξης προς τα αστικά και τουριστικά κέντρα, στην ασφαλέστερη και ταχύτερη διακίνηση ανθρώπων και εμπορευμάτων και στην τουριστική αξιοποίηση απομακρυσμένων οικισμών. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα παρακάμψεων οικισμών και περιφερειακών δρόμων αστικών κέντρων, συνδέσεις αστικών κέντρων με λιμάνια, αεροδρόμια και συνδέσεις των λιμανιών και αεροδρομίων μεταξύ τους, προσπάθειες σε περιοχές τουριστικού ή αρχαιολογικού ενδιαφέροντος και βασικούς οδικούς άξονες.

Μέτρο 1.4 : Εκπαίδευση. Το μέτρο στοχεύει στην αναβάθμιση του επιπέδου της εκπαίδευσης και στις τρεις βαθμίδες της, στην ανάπτυξη της έρευνας, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, στην αντιμετώπιση της γεωγραφικής απομόνωσης και στη συγκράτηση του πληθυσμού στην Περιφέρεια. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα ενίσχυσης των υποδομών και του εξοπλισμού πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας και επαγγελματικής εκπαίδευσης, αναβάθμισης βιβλιοθηκών και εφαρμογών τηλεματικής, σε συμφωνία με την αντίστοιχη εθνική πολιτική.

Μέτρο 1.5 : Υγεία – Πρόνοια. Το μέτρο στοχεύει στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών Υγείας – Πρόνοιας για τον μόνιμο πληθυσμό και για τους επισκέπτες της Περιφέρειας, στην αντιμετώπιση της γεωγραφικής απομόνωσης, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και στη συγκράτηση του πληθυσμού στην Περιφέρεια. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα ενίσχυσης των υποδομών και του εξοπλισμού των υπηρεσιών υγείας, χρήσης εφαρμογών τηλεματικής στις υπηρεσίες υγείας, υποδομών σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και ενίσχυσης των υποδομών στήριξης της τρίτης ηλικίας.

Στον άξονα προτεραιότητας 2 "Προστασία περιβάλλοντος και βιώσιμη διαχείριση φυσικών πόρων" περιλαμβάνονται τα εξής μέτρα :

Μέτρο 2.1 : Υποδομές περιβάλλοντος. Το μέτρο στοχεύει στην προστασία της δημόσιας υγείας των κατοίκων και των επισκεπτών, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του πληθυσμού, στην προστασία των υπογείων υδάτων, στην προστασία των θαλάσσιων περιοχών, στη διατήρηση του τουριστικού ρεύματος και στον έλεγχο των επιπτώσεων της τουριστικής ανάπτυξης στο περιβάλλον. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα συγκέντρωσης, αποθήκευσης, επεξεργασίας και διάθεσης νερού για την ύδρευση των αστικών περιοχών, καθώς και έργα επεξεργασίας, διυλιστήρια, μονάδες αφαλάτωσης (όπου διαπιστωμένα δεν υπάρχει εναλλακτική λύση και εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα τους) και αφού δοθεί προτεραιότητα στην επεξεργασία σχεδίων διαχείρισης για

την καλύτερη κατά περίπτωση λύση, δίκτυα αποχέτευσης (κεντρικοί αγωγοί) και έργα επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων, έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων και εφαρμογές ανακύκλωσης και αποκατάστασης χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων.

Μέτρο 2.2 : Προστασία δομημένου περιβάλλοντος. Το μέτρο στοχεύει στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, στον περιορισμό της ανεξέλεγκτης ανάπτυξης και στον καθορισμό των χρήσεων γης για την ισόρροπη ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα προστασίας, αποκατάστασης και ανάπλασης παραδοσιακών κτιρίων και οικισμών, πολιτιστικών μνημείων κλπ. και μέτρα για την αποτελεσματική εφαρμογή των χωροταξικών σχεδίων και τη θεσμοθέτηση χρήσεων γης.

Μέτρο 2.3 : Προστασία φυσικού περιβάλλοντος. Το μέτρο στοχεύει στην προστασία και ανάδειξη των οικοσυστημάτων που υπάρχουν στην Περιφέρεια, στη διατήρηση του τουριστικού ενδιαφέροντος για τα νησιά της Περιφέρειας και στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων και ενέργειας. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα προστασίας και ανάδειξης φυσικών πόρων, εδάφους και ακτών, νερού, αέρα, χλωρίδας, πανίδας, για την αντιμετώπιση της διάβρωσης, της υφαλμύρωσης, της ρύπανσης κλπ., εξοικονόμησης ενέργειας και υδάτινων πόρων, εξασφάλισης εξοπλισμού και μέσων αντιμετώπισης ρύπανσης θαλασσών και ακτών, καθώς και άλλων έκτακτων περιβαλλοντικών κινδύνων (πυρκαγιών, πλημμύρων κτλ), προστασίας των φυσικών πόρων των νησιών της 4^{ης} ομάδας, αποκατάστασης φυσικού περιβάλλοντος παλαιών λατομικών περιοχών και πρόληψης και θωράκισης απέναντι σε φυσικές καταστροφές.

Στον άξονα προτεραιότητας 3 "Έλεγχος της τουριστικής ανάπτυξης και αναπροσανατολισμός της" περιλαμβάνονται τα εξής μέτρα :

Μέτρο 3.1 : Υποδομές θαλάσσιου τουρισμού. Το μέτρο στοχεύει στη βελτίωση των υποδομών στον τομέα του θαλάσσιου

τουρισμού, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος και στην ποιοτική αναβάθμιση του τουρισμού με την προσέλκυση τουριστών υψηλότερου εισοδήματος. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με δράσεις και έργα που υλοποιούνται αποκλειστικά με δημόσια δαπάνη όπως κατασκευή καταφυγίων και αγκυροβολίων τουριστικών σκαφών.

Μέτρο 3.2 : Δράσεις ενίσχυσης θαλάσσιου τουρισμού με συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Το μέτρο στοχεύει στην αναβάθμιση και συμπλήρωση των υποδομών και υπηρεσιών στον τομέα του θαλάσσιου τουρισμού με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του συγκεκριμένου τουριστικού προϊόντος, στην ποιοτική αναβάθμιση του τουρισμού με την προσέλκυση τουριστών υψηλότερου εισοδήματος και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου σε περιοχές με έντονη τουριστική δραστηριότητα. Οι ως άνω στόχοι επιδιώκεται να επιτευχθούν με δράσεις και έργα συνέχισης συμπλήρωσης υποδομής και εξοπλισμού λιμένων τουριστικών σκαφών με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων και βελτίωσης της ποιότητας των παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών θαλάσσιου τουρισμού.

Μέτρο 3.3 : Ενισχύσεις τουριστικής υποδομής. Το μέτρο στοχεύει στην ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος, στον περιορισμό του εποχικού χαρακτήρα του τουρισμού, στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και στη διάχυση της τουριστικής κίνησης προς περιοχές με μικρότερη ανάπτυξη. Το Μέτρο προβλέπει δράσεις και έργα βελτίωσης της ποιότητας των παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών στις ανεπτυγμένες περιοχές, αξιοποίησης των κινήτρων του Αναπτυξιακού Νόμου για τον εκσυγχρονισμό της υποδομής και των υπηρεσιών των τουριστικών μονάδων και ενίσχυση επενδύσεων τουριστικής υποδομής μικρής κλίμακας σε περιοχές χαμηλής και μέσης ανάπτυξης.

Μέτρο 3.4 : Πολιτιστική ανάπτυξη και πολιτιστικός τουρισμός. Το μέτρο στοχεύει στην παροχή συνδυασμένων μορφών τουριστικών προϊόντων, με απώτερο στόχο τον εμπλουτισμό της προσφοράς, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, την ανάδειξη νέων πόλων έλξης για τους επισκέπτες, ενώ ταυτόχρονα επιδιώκεται η διατήρηση και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι ως άνω στόχοι και επιδιώξεις προβλέπεται να επιτευχθούν με παρεμβάσεις ανάδειξης μνημείων και αρχαιολογικών χώρων ιδιαίτερα σε περιοχές μέσης και χαμηλής ανάπτυξης, δημιουργώντας νέους πόλους έλξης και την ενίσχυση των υποδομών και υπηρεσιών για σύγχρονη πολιτιστική δραστηριότητα και αναψυχή.

Μέτρο 3.5 : Προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού – Καινοτόμες δράσεις. Το μέτρο στοχεύει στον περιορισμό του εποχικού χαρακτήρα του τουρισμού, στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και στη διάχυση της τουριστικής κίνησης προς περιοχές με μικρότερη ανάπτυξη. Στο μέτρο προβλέπονται έργα και ενέργειες κατασκευής υποδομών στήριξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (συνεδριακά κέντρα, κέντρα θαλασσοθεραπείας, προπονητικά κέντρα, πολιτιστικές διαδρομές κτλ) και προβολής και προώθησης νέων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (πολιτιστικός, θρησκευτικός, συνεδριακός κλπ) με καινοτόμες μεθόδους στα πλαίσια της πολιτικής του Ε.Ο.Τ. και μετά από συνεννόηση μαζί του.

Στον άξονα προτεραιότητας 4 "Ενίσχυση και αξιοποίηση των δυναμικών νησιωτικών κέντρων ανάπτυξης" περιλαμβάνονται τα εξής μέτρα :

Μέτρο 4.1 : Δράσεις προώθησης της απασχόλησης και ενέργειες κατάρτισης. Το μέτρο στοχεύει στην προώθηση της απασχόλησης, στην εξειδίκευση και επανακατάρτιση ομάδων του πληθυσμού ώστε να περιοριστεί η συμβολή τους στη γέννηση της ανεργίας, να αποφευχθεί η ερήμωση των νησιών και να επιτευχθεί η ανάπτυξη δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού για να μπορεί να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα της αγοράς εργασίας. Οι ενέργειες που θα υλοποιηθούν

συνδέονται άμεσα και λειτουργικά με παρεμβάσεις άλλων ταμείων. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα ανάπτυξης νέων πηγών απασχόλησης (τοπικά σύμφωνα, πρωτοβουλίες στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας, άλλες τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης), πρόληψης και καταπολέμησης της ανεργίας, καθώς και δράσεις προώθησης ίσων ευκαιριών για τα άτομα που απειλούνται με αποκλεισμό, σύμφωνα με τους αναπτυξιακούς στόχους του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, βελτίωσης δεξιοτήτων εργαζομένων σε όλους τους παραγωγικούς τομείς της νησιώτικης οικονομίας, σύμφωνα τους αναπτυξιακούς στόχους του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, ανάπτυξης της καινοτομίας με στόχο τη δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος για την ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων και προώθηση ίσων ευκαιριών για όλους όσον αφορά στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας και ειδικότερα υπηρεσίες στα άτομα που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Μέτρο 4.2 : Υπηρεσίες φροντίδας για την προώθηση ίσων ευκαιριών. Το μέτρο στοχεύει στην ενδυνάμωση και ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας εξαρτώμενων ατόμων, ως αναγκαία προϋπόθεση για την προώθηση των ίσων ευκαιριών ανδρών και γυναικών κατά την είσοδο και παραμονή τους στην αγορά εργασίας. Οι ως άνω στόχοι επιδιώκεται να επιτευχθούν με δράσεις που αφορούν στην ανάπτυξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας, υπηρεσίες φροντίδας παιδιών και άλλων εξαρτώμενων ατόμων (κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, βρεφονηπιακοί σταθμοί και υπηρεσίες άλλων εξαρτώμενων ατόμων.

Μέτρο 4.3 : Δράσεις στήριξης Μ.Μ.Ε. Οι στόχοι του μέτρου αποβλέπουν στην ενίσχυση των παραγωγικών δραστηριοτήτων, στη άμβλυνση της εξάρτησης της οικονομίας από τις δραστηριότητες που συνδέονται αποκλειστικά με τον τουρισμό, στην προσέλκυση νέων μεταπονητικών επενδύσεων, στην αύξηση της απασχόλησης και στην αποφυγή της επιδείνωσης του εμπορικού ισοζυγίου της

Περιφέρειας. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα χρηματοδότησης επενδύσεων στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα μέσω της εφαρμογής των κινήτρων του αναπτυξιακού νόμου, ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των Μικρομεσαίων (ΜΜΕ) και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΠΜΕ) και αναβάθμισης, εκσυγχρονισμού ή και επέκτασης των επιχειρήσεων του δευτερογενή τομέα.

Μέτρο 4.4 : Ενίσχυση προωθητικών δραστηριοτήτων με ιδιωτική συμμετοχή. Το μέτρο στοχεύει στην αύξηση της απασχόλησης, στη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την τόνωση του επενδυτικού ενδιαφέροντος σε παραγωγικές δραστηριότητες, στη μείωση της εξάρτησης της οικονομίας από τις τουριστικές δραστηριότητες, στην ορθολογικότερη προσέγγιση χρήσεων γης για τις παραγωγικές δραστηριότητες και στη μείωση της επιβάρυνσης του περιβάλλοντος. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα δημιουργίας οργανωμένων Βιομηχανικών Περιοχών ή Βιομηχανικών Πάρκων στα μεγάλα νησιά, ανάπτυξης υποδομών, υπηρεσιών και δικτύων για τη στήριξη των παραγωγικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια και την προώθηση συνεργασιών και ενίσχυσης των δομών πρόσβασης των επιχειρήσεων σε υπηρεσίες τεκμηρίωσης και πληροφόρησης.

Μέτρο 4.5 : Βελτίωση του παραγωγικού περιβάλλοντος – Καινοτόμες εφαρμογές. Το μέτρο στοχεύει στην τόνωση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας, στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Νόμου, στην ενίσχυση του ρόλου των τοπικών δυναμικών κέντρων στη διάχυση της ανάπτυξης στον χώρο επιρροής τους, στην προώθηση της απασχόλησης, στην εξασφάλιση δομών και μηχανισμών στήριξης των τοπικών παραγωγικών δραστηριοτήτων και στην βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών διοίκησης. Επιδιώκεται επίσης η ενδυνάμωση των παραγωγικών σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων προς όφελος του παραγωγικού περιβάλλοντος. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ανάπτυξης μεθόδων

προηγμένης τεχνολογίας σε όλους τους παραγωγικούς τομείς, στήριξης και προβολής των τοπικών προϊόντων όλων των παραγωγικών τομέων και βελτίωσης της σύνδεσης του τουρισμού με τους τομείς παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων.

Μέτρο 4.6 : Αναβάθμιση περιβάλλοντος και ποιότητα ζωής. Το μέτρο στοχεύει στην οργάνωση του χωρικού περιβάλλοντος και στην αντιμετώπιση της επιβάρυνσης του στις περιοχές των αστικών κέντρων. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα πολεοδομικών παρεμβάσεων βελτίωσης και αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος και δράσεις κυκλοφοριακών, λειτουργικών και αισθητικών ρυθμίσεων, ανάπλασης και ανάδειξης αστικών περιοχών και αντιμετώπισης οχλήσεων (θορύβου - ρύπανσης κτλ).

Μέτρο 4.7 : Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης – ΕΤΠΑ. Το μέτρο στοχεύει στην αναβάθμιση των οικονομικών, επιχειρηματικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων σε υπηρεσίες και στο αστικό περιβάλλον, περιοχών με προβλήματα αστικής υποβάθμισης. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων βελτίωσης και αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος και ολοκληρωμένων παρεμβάσεων εξασφάλισης ευνοϊκών συνθηκών ανάπτυξης των επιχειρηματικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Μέτρο 4.8 : Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης – ΕΚΤ. Οι στόχοι του μέτρου λειτουργούν συμπληρωματικά των στόχων του μέτρου 4.7 και αφορούν σε ενέργειες ανάπτυξης, ενσωμάτωσης ή και προώθησης στην απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού στα πλαίσια των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αστικής ανάπτυξης. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα ανάπτυξης της απασχόλησης στις αστικές περιοχές και άλλες δράσεις για την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση του ανθρώπινου δυναμικού.

Μέτρο 4.9 : Ενίσχυση νέων μορφών οικονομικής δραστηριότητας νήσου

Λέρου. Ο στόχος του μέτρου αποβλέπει στην προώθηση νέων μορφών οικονομικής δραστηριότητας στο νησί της Λέρου για να πραγματοποιηθούν οι ήδη ανειλημμένες υποχρεώσεις αναπροσανατολισμού της τοπικής οικονομίας. Το Μέτρο θα συμβάλλει μεταξύ των άλλων στη δημιουργία θέσεων εργασίας με προσανατολισμό σε νέους τομείς σε τοπικό επίπεδο. Έμφαση θα δοθεί στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του νησιού, καθώς και στην περιβαλλοντική και πολιτιστική ανάπτυξη. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα νέων μορφών οικονομικής δραστηριότητας που αφορούν στο νησί, ανάπτυξης νέων πηγών απασχόλησης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας, επαγγελματικής κατάρτισης για τη βελτίωση των δεξιοτήτων των ανέργων και των εργαζομένων, εξειδικευμένης κατάρτισης που θα προκύπτει από τις ανάγκες δημιουργίας και λειτουργίας των επιχειρήσεων, ενθάρρυνσης της πρόσβασης στην αγορά εργασίας ιδιαίτερα με καινοτόμες εφαρμογές, ηλεκτρονικό εμπόριο, αξιοποίηση διαδικτύου κ.λ.π., στήριξης της ανάπτυξης και λειτουργίας νέων επιχειρήσεων, οργάνωσης και λειτουργίας μηχανισμών ενδυνάμωσης της επιχειρηματικότητας των νέων.

Στον άξονα προτεραιότητας 5 «Ανάπτυξη της υπαίθρου και ενίσχυση νησιών και περιοχών χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης» περιλαμβάνονται τα εξής μέτρα :

Μέτρο 5.1 : Υποδομές αγροτικής παραγωγής`. Το μέτρο στοχεύει στην αποτελεσματική διαχείριση των περιορισμένων υδάτινων και λοιπών πόρων, στη βελτίωση των συνθηκών για την αγροτική ανάπτυξη, στη βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών, και στη μείωση των απορροών των ομβρίων υδάτων προς την θάλασσα. Η υλοποίηση του μέτρου διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 33, εδάφια 1, 8 και 9 του Κανονισμού 1257/99 και προβλέπονται δράσεις και έργα κατασκευής δικτύων άρδευσης, αγροτικής οδοποιίας, αγροτικού εξηλεκτρισμού κλπ., σύλληψης, συγκέντρωσης και διαχείρισης νερού για την άρδευση αγροτικών περιοχών, ανάσχεσης ομβρίων και εμπλουτισμού του υπογείου

υδροφόρου ορίζοντα, εξοικονόμησης ενέργειας και υδάτινων πόρων στην αγροτική παραγωγή (συστήματα ανακύκλωσης, επαναχρησιμοποίησης νερού κλπ) και έρευνες και δράσεις βελτίωσης και αξιοποίησης γεωργικών γαιών.

Μέτρο 5.2 : Διαχείριση δασικών πόρων. Το μέτρο στοχεύει στην προστασία των λιγοστών δασών της Περιφέρειας και στην ανασύσταση του δασοκομικού δυναμικού που έχει πληγεί από πυρκαγιές, πλημμύρες κλπ. Η υλοποίηση του μέτρου διέπεται από τις διατάξεις της § 1 του άρθρου 30 του Κανονισμού 1257/99 και προβλέπονται δράσεις και έργα δάσωσης δημοτικών εκτάσεων, επενδύσεων σε δάση οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση της οικονομικής, οικολογικής ή κοινωνικής αξίας τους και ανασύστασης του δασοκομικού παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και πυρκαγιές και διαμόρφωση των κατάλληλων προληπτικών μέσων.

Μέτρο 5.3 : Ενίσχυση αγροτικών δραστηριοτήτων – Επενδύσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Ο κύριος στόχος του μέτρου είναι η στήριξη των επενδύσεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, συμβάλλοντας στη βελτίωση των γεωργικών εισοδημάτων και των συνθηκών διαβίωσης, εργασίας και παραγωγής. Η υλοποίηση του μέτρου διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 4, 5, 6 και 7, καθώς και από τις διατάξεις της § 3 του άρθρου 37 του Κανονισμού 1257/99 και προβλέπονται δράσεις επενδύσεων αγροτουρισμού σε συνδυασμό με σχέδια βελτίωσης, ενίσχυσης νέων επενδύσεων υψηλής παραγωγικότητας (θερμοκήπια, ανθοκήπια, αρωματικά φυτά, μελισσοκομία, βιολογικές και οικολογικές καλλιέργειες, προϊόντα ονομασίας προέλευσης κλπ), εφαρμογών ήπιας μορφής ενέργειας στην αγροτική παραγωγή και προώθησης νέων βελτιωμένων καλλιεργειών.

Μέτρο 5.4 : Επενδύσεις διαφοροποίησης αγροτικού εισοδήματος – Εμπορία γεωργικών προϊόντων ποιότητας. Το μέτρο στοχεύει αφενός στην προώθηση της προσαρμογής και της ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών, με τη διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα

δημιουργίας πολλαπλών δραστηριοτήτων ή απόκτησης εναλλακτικών εισοδημάτων με την ενθάρρυνση των τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων αφετέρου στην προώθηση γεωργικών προϊόντων ποιότητας στην αγορά. Η υλοποίηση του μέτρου διέπεται από τις διατάξεις των εδαφίων 4, 7 και 10 του άρθρου 33 του Κανονισμού 1257/99 και προβλέπονται δράσεις ενίσχυσης επενδύσεων προς οικοτεχνικές, βιοτεχνικές ή τουριστικές δραστηριότητες, ενίσχυσης επενδύσεων διαφοροποίησης των γεωργικών δραστηριοτήτων με συμπληρωματικές δραστηριότητες και έρευνας αγοράς, σχεδιασμού και αναγνώρισης προϊόντων ονομασίας προέλευσης, συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας (π.χ. ISO 9000 κλπ.), συστημάτων ελέγχου ποιότητας και τεκμηρίωσης κλπ.

Μέτρο 5.5 : Μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων. Το μέτρο στοχεύει στην επί τόπου αξιοποίηση της τοπικής παραγωγής με έμφαση στην ποιότητα, στην διαφοροποίηση και στην καινοτομία της παραγωγικής διαδικασίας για τη διατήρηση και αύξηση της προστιθέμενης αξίας, με σκοπό την κάλυψη τοπικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένης και της ιδιαίτερα αυξημένης θερινής ζήτησης και την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων προϊόντων ποιότητας και τοπικών προϊόντων της Περιφέρειας, τα οποία έχουν πρόσβαση στην ελληνική και δυνητικά στις ξένες αγορές. Η υλοποίηση του μέτρου διέπεται από τις διατάξεις του κεφαλαίου VII του Κανονισμού 1257/99 και προβλέπονται δράσεις, ενίσχυσης επενδύσεων μεταποίησης και εμπορίας παραδοσιακών προϊόντων στους τομείς των οπωροκηπευτικών, ανθοκομικών, γαλακτοκομικών, κρέατος και προϊόντων κρέατος, μελιού, φαρμακευτικών – αρωματικών φυτών, ζωοτροφών κλπ. Το μέτρο θα εφαρμοστεί στα ολοκληρωμένα προγράμματα νησιών χαμηλής ανάπτυξης.

Μέτρο 5.6 : Υποδομές και δράσεις για την αλιεία. Το μέτρο στοχεύει στον έλεγχο και στην προστασία της αλιευτικής παραγωγής και στη διατήρηση της απασχόλησης στον τομέα της αλιείας. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα και δράσεις

υποδομών για την αλιεία (συμπληρωματικά του Ε.Π. "Αλιεία" του εθνικού σκέλους του Κ.Π.Σ.) και ορθολογικής διαχείρισης των αλιευτικών πεδίων με την υλοποίηση πιλοτικών μελετών και εφαρμογών.

Μέτρο 5.7 : Βασικές υποδομές. Το μέτρο στοχεύει στην εξασφάλιση των βασικών απαιτούμενων υποδομών που θα δημιουργήσουν μοχλό ώθησης των νησιών και περιοχών με χαμηλή οικονομική ανάπτυξη προκειμένου να άρουν το αίσθημα της απομόνωσης, να συγκρατήσουν (ή και να αυξήσουν) τον πληθυσμό τους και να ακολουθήσουν την ανάπτυξη των υπολοίπων νησιών και περιοχών της Περιφέρειας. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με έργα και δράσεις συγκέντρωσης αποθήκευσης και διανομής νερού, καθώς και έργα επεξεργασίας, διυλιστήρια, αφαλατώσεις (όπου διαπιστωμένα δεν υπάρχει εναλλακτική λύση και εξασφαλίζεται η βιωσιμότητά τους) και αφού δοθεί προτεραιότητα στην επεξεργασία σχεδίων διαχείρισης για την καλύτερη κατά περίπτωση λύση, δικτύων αποχέτευσης και έργα επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων και απορριμμάτων (χώροι ελεγχόμενης απόρριψης), μικρών επιβατικών – εμπορικών λιμανιών, έργων οδοποιίας τοπικής σημασίας, έργων κτιριακών υποδομών κτλ., μεταφοράς, αποθήκευσης και διάθεσης καυσίμων και υποδομών κοινωνικού χαρακτήρα απαραίτητων για την συγκράτηση του πληθυσμού και την οικονομική ανάπτυξη.

Μέτρο 5.8 : Δράσεις προώθησης της απασχόλησης. Το μέτρο στοχεύει στην υποστήριξη των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ανάπτυξης ειδικών περιοχών μέσω της ενίσχυσης της απασχόλησης, ώστε να επιτευχθεί η συγκράτηση του πληθυσμού στα μικρά νησιά και να αποφευχθεί η ερήμωση. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με ενέργειες και δράσεις πρόληψης, καταπολέμησης της ανεργίας και συγκράτησης του πληθυσμού, ανάπτυξης της καινοτομίας που συνδέονται με τους στόχους των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, κατάρτισης και εξειδίκευσης εργαζομένων και ανέργων στις νέες τεχνολογίες και στη χρήση πολυμέσων και προώθησης ίσων ευκαιριών.

Μέτρο 5.9 : Τόνωση της τοπικής οικονομίας με καινοτόμες δράσεις. Ο στόχος του μέτρου αποβλέπει, μέσα από την υλοποίηση καινοτόμων δράσεων, στην τόνωση της τοπικής οικονομίας σε νησιά και περιοχές χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης, ώστε να αμβλυνθεί το αίσθημα της απομόνωσης και μέσα από την επιδιωκόμενη αύξηση του εισοδήματος να επιτευχθεί η συγκράτηση του πληθυσμού τους. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκεται να επιτευχθούν με ενέργειες και δράσεις που συμβάλλουν στη αύξηση του εισοδήματος και στη συγκράτηση του πληθυσμού (π.χ. πώληση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων μέσω διαδικτύου) και στην πιλοτική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών τηλεματικής για τη δημιουργία "παραθύρων συνολικής εξυπηρέτησης" στις επαφές κράτους-πολίτη στα μικρά νησιά.

B.2.13 Προτεραιότητες νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων

Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις δεν εκπονούν προγραμματικά κείμενα στα οποία αναφέρουν τις προτεραιότητες και τους άξονες παρέμβασής τους και έτσι είναι δυσκολότερο να εντοπιστούν αυτοί. Πάντως ο Νομάρχης Κυκλάδων αναφέρθηκε στη στρατηγική που διέπει την υλοποίηση έργων της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και δράσεων τουριστικής προβολής του Νομού στην πρόσφατη 1^η Παγκυκλαδική Συνάντηση για την Τουριστική Ανάπτυξη – Νέα στρατηγική για τον τουρισμό, σχεδιασμός για μια αειφόρο ανάπτυξη και προσδιόρισε τους εξής άξονες:

1. Συνέχιση των προσπαθειών εξυπηρέτησης του συμβατικού τουρισμού.
2. Συνέχιση των προγραμματισμένων προσπαθειών δημιουργίας ή βελτίωσης υποδομών, λειτουργίας, συντονισμού κλπ. με την ίδια υψηλή προτεραιότητα λαμβανομένου του κριτηρίου της αειφορίας για την αξιολόγηση κάθε νέας προσπάθειας.
3. Ανάπτυξη του ποιοτικού τουρισμού με προγραμματισμένα και προσεκτικά βήματα και συντονισμένες προσπάθειες καθώς ο ποιοτικός τουρισμός είναι η στρατηγική απάντηση σε μια σειρά ζητημάτων όπως η αναβάθμιση τουριστικά υποβαθμισμένων περιοχών, επιμήκυνση της σεζόν, ανάδειξη ταυτότητας, προσέλκυση νέων κοινών, εξασφάλιση συγκριτικού πλεονεκτήματος έναντι

ανταγωνιστικών προορισμών, ανάπτυξη νέων κλάδων επιχειρηματικότητας κλπ.

4. Αντίληψη των Κυκλάδων ως ενιαία τουριστική οντότητα που κάνει εφικτή την πιο αποτελεσματική προβολή των Κυκλάδων, ενισχύει το επίπεδο ανταγωνιστικότητας είτε σε επίπεδο πρότασης είτε σε επίπεδο σύναψης συμφωνιών, δίνει πλεονεκτήματα και νέες προοπτικές σε κάθε νησί και ενισχύει τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των νησιών.

Για τη Νομαρχία Δωδεκανήσου δεν κατέστη δυνατόν να εντοπιστούν, έστω και με έμμεσο τρόπο, οι προτεραιότητες και οι άξονες παρέμβασής της αλλά, καθώς οι άξονες στρατηγικής για τη Νομαρχία Κυκλάδων όπως διατυπώθηκαν από το Νομάρχη Κυκλάδων αποτελούν πια κοινό τόπο, εκτιμάται ότι αυτοί είναι αντίστοιχοι με αυτούς της Νομαρχίας Κυκλάδων.

B.2.14 Προτεραιότητες οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης

Προκειμένου να διατυπωθούν οι προτεραιότητες και οι άξονες παρέμβασης σε επίπεδο οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, η ομάδα μελέτης απέστειλε σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ερωτηματολόγια ώστε αυτοί να αποτυπώσουν τις προτεραιότητές τους για την ανάπτυξη του τομέα του τουρισμού στην περιοχή τους. Επεστράφησαν λίγα απαντημένα ερωτηματολόγια, μάλλον γενικόλογα, αλλά σε κάθε περίπτωση απέδιδαν τα ίδια περίπου αποτελέσματα σε κάθε οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης που απάντησε. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συνοπτικά οι απαντήσεις του Δήμου Κύθνου και του Δήμου Ίου που είναι χαρακτηριστικές των απαντήσεων που ελήφθησαν :

	Δήμος Κύθνου	Δήμος Ίου
Προτεραιότητες	1. αναβάθμιση υπηρεσιών τουρισμού 2. δημιουργία τράπεζας 3. αύξηση δρομολογίων το καλοκαίρι	1. ανάπτυξη υποδομών 2. συστράτευση φορέων 3. ευρύτερη προβολή 4. σωστός προγραμματισμός 5. επιμήκυνση τουριστικής περιόδου

		6. ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού
		7. αλλαγή νοοτροπίας επιχειρηματιών
		8. αξιοποίηση νέων τεχνολογιών
Άξονες παρέμβασης	1. ολοκλήρωση λιμανιού Μέριχα	1. καλύτερη προβολή της χώρας από τον ΕΟΤ
	2. βελτίωση οδικού δικτύου	2. αυστηρές ποιοτικές προδιαγραφές με έλεγχο
	3. αναβάθμιση υπηρεσιών τουρισμού	3. αναβάθμιση επιχειρήσεων
	4. δημιουργία αρχαιολογικού μουσείου	4. ύδρευση, αποχέτευση δρόμοι
	5. δημιουργία τράπεζας	
	6. αύξηση δρομολογίων το καλοκαίρι	
Μέτρα στήριξης	1. στήριξη για την δημιουργία τράπεζας	1. χρηματοδότηση για την αναβάθμιση των υποδομών
	2. αύξηση δρομολογίων το καλοκαίρι	2. προβολή
	3. παραχώρηση του "ΞΕΝΙΑ" και των θερμών πηγών	3. επιδοτήσεις τουριστικών επιχειρήσεων

Τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων συμπληρώθηκαν με συνεντεύξεις στελεχών φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης που απέφεραν τα ίδια περίπου αποτελέσματα με τα ερωτηματολόγια και μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

1. σεβασμός στη διαφορετικότητα των νησιών
2. επίτευξη της ανάπτυξης μόνο με την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του κάθε νησιού ξεχωριστά, τα οποία εστιάζονται στο περιβάλλον και τον πολιτισμό (συμπεριλαμβανομένης της ανθρώπινης παρέμβασης στο περιβάλλον και των εθίμων που συνδέονται με την ανθρώπινη ζωή) και θεωρούνται σαν τα βασικά στοιχεία ανάπτυξης της κύριας οικονομικής δραστηριότητας, που είναι ο τουρισμός
3. προστασία, βελτίωση και ανάδειξη του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και δημιουργία νέων τουριστικών προϊόντων
4. βελτίωση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος
5. χάραξη και υλοποίηση ολοκληρωμένης αναπτυξιακής τουριστικής πολιτικής

6. στήριξη της επιχειρηματικότητας.

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, σε νησιά στα οποία ο τουρισμός βρίσκεται σε φάση ωριμότητας και τα προβλήματα των μη σχεδιασμένων κινήσεων γίνονται τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερα ορατά, εμφανίζονται επίσης μεμονωμένες προσπάθειες επιστημονικής προσέγγισης και μελέτης των δεδομένων και ανάπτυξης νέων στρατηγικών της τουριστικής ανάπτυξης και αυτό γίνεται κυρίως.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται μερικές από αυτές τις μελέτες :

Νομός Κυκλάδων	<ol style="list-style-type: none">1. Η μελέτη για την «Ανάπτυξη των νησιών των Κυκλάδων» που χρηματοδοτήθηκε από το Γραφείο Βιομηχανικής Αλλαγής του Νομού Κυκλάδων και υλοποιήθηκε από την εταιρεία CENTRUM το 1999.2. Η μελέτη για την Στρατηγική Μάρκετινγκ στο Νομό Κυκλάδων που υλοποιήθηκε το 1999 από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων στο πλαίσιο του Προγράμματος Τουριστικής Προβολής 1999.3. Η μελέτη με τίτλο «Οικοτουρισμός και προστασία της φύσης σε νησιωτικές περιοχές. Η διεθνής εμπειρία – Αναγνώριση καλών πρακτικών ανάπτυξης του οικοτουρισμού στα νησιά των Κυκλάδων» που χρηματοδοτήθηκε από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων και εκπονήθηκε το 2002 από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ) του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας.4. Η Αναπτυξιακή Μελέτη Άνδρου – Εκπονήθηκε από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων το 2001 / 2002.
Νομός Δωδεκανήσου	<ol style="list-style-type: none">1. Ανάθεση στην ICAP της μελέτης για την ανάπτυξη στρατηγικού σχεδίου για τον τουρισμό της Κω (η μελέτη έχει ολοκληρωθεί μέσα στο 2003 αλλά δεν έχει παραληφθεί) την οποία χρηματοδότησε ο Δήμος2. Μελέτη με τίτλο "Ανάπτυξη του τουρισμού - Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και ανάπτυξη χειμερινού τουρισμού και νέες μορφές τουρισμού", η οποία ανατέθηκε στο Ινστιτούτο Τουριστικών και Ξενοδοχειακών Ερευνών (ΙΤΞΕ) με κοινή σύμβαση

της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δωδεκανήσου, του Δήμου Ρόδου και του Επιμελητηρίου Δωδεκανήσου, που ανέλαβαν και τη χρηματοδότησή της (Σεπτέμβριος 1997)

3. Μελέτη σχεδιασμού δράσεων για την ανάπτυξη χειμερινού τουρισμού σε ανεπτυγμένες τουριστικές περιοχές Ιούλιος 2001 που εκπονήθηκε από το ΙΤΞΕ για λογαριασμό του ΕΟΤ.
-